

קול יעקב

לרפוי"ש
רפאל דוד בן אודליה

לרפוי"ש
ישי בן שושנה

להצלחת
כל משפחת דרשן

להצלחת ולרפואת
כל עם ישראל

זמני השבת באלעד:

הדלקת נרות: 16:45

צאת שבת: 17:53

זמן ר"ת: 18:30

עלון מס' 164 | כ"ג בשבט |
תשפ"ד | שנה 4

מטעמים לשולחן שבת

"ויתניצבו בתנוחתית הקר" (ש"ב, י"ט, י"ז)

הרופא, וספּרה לו שגם הילד שלה לא אוכל כלום. אמר לה הרופא: "אמא יקרה, את חייבת לפתח את פיו של התינוק שלך ולהכניס לתוכו אכל בלתי. בהתחלה תני לו מנגו מתוק, שיכניס לו טעם טוב לפה, ואחר-כך תמשיכי במאכלים אחרים".

האם התפלאת מאד. "אינני מבינה", אמרה לרופא, "למה לאשה הקודמת אמרת שלא תכריח את התינוק שלה לאכל, ולי אתה אומר כן להכריח אותו?!"

ענה הרופא: "המקרים שלך שונים מאד. התינוק שהיה פה קודם – חולה וסובל מבעיה במעים. קדם פל צריכה הבטן שלו להתנקות ולהתרפא, ובינתיים אסור לו לאכל. אבל התינוק שלך פשוט לא רגיל לאכל מאכלים חדשים. עליך להכריח אותו, ולהכניס לו מאכלים טעימים לתוך הפה. אחרי שישטעם וינראה שהאכל טעים – הוא כבר יבקש בעצמו לאכל עוד".

זאת הסבה שאת הגויים הקדוש-ברוך-הוא לא הכריח לקבל את התורה. הם הרי חולים וסובלים מתאוות ומזהומים של עברות! לעמתם, בני-ישראל פשוט לא היו רגילים בקיום התורה הקדושה. היה צריך רק לתת להם לטעם בלתי, ואחרי שירגישו פמה טובות המצוות – הם כבר ירצו בעצמם לקיים עוד ועוד מצוות.

הגמרא אומרת, שבזמן של מעמד הר סיני, הקדוש-ברוך-הוא "כפה על עם-ישראל הר כגיגית". זאת-אומרת: הוא הכריח אותם לקבל את התורה.

למה את הגויים הוא לא הכריח לקבל אותה, ואת היהודים – כן?

את התשובה נוכל להבין במשל:

שתי אמהות ישובו עם התינוקות שלהן וחפוי בתור לרופא הילדים. בזמן שהמתינו לתורן הן פטפטו ביניהן, וכך נודע להן ששתייהן באו אל הרופא מאותה סבה – התינוק לא מסכים לאכל כלום. שתייהן היו מדאגות מכף מאד, ורצו לשמע מהרופא מה לעשות.

נכנסה הראשונה, ולא סגרה אתריה את הדלת עד הסוף. האמא השניה שנשארה בחוץ שמעה את הראשונה מספרת לרופא שהתינוק שלה לא מסכים לאכל כלום, ואז שמעה את הרופא אומר לאמא: "אל תכריחי את הילד שלך לאכל כלום. לא רוצה – לא צריך. חכי עד שיבקש לבד, ואז תתחילי לתת לו לאט לאט".

האמא השניה חשבה שהיא כבר יכולה ללכת הביתה – הרי היא כבר שמעה מה צריך לעשות עם ילד שלא רוצה לאכל! בכל-זאת נכנסה גם היא אל

הערוך טעון גנייה | איז דמרוז בתפילה

לע"נ
יורם בן מרים כ"צ ז"ל

לע"נ
מרים בת רחל כ"צ ע"ה

לע"נ
דוד בן אסתר כ"צ ז"ל

האחרים, ועוד ועוד מצוות יקרות. הן כל-כך נפלאות, עלינו רק להכריח את עצמנו לעשות אותן בפעמים הראשונות, ואז כבר נרדף אחריהן לבר!

אכן, "טעמו וראו כי טוב השם" ! עלינו רק לטעם – להרגיש איך חשים כששומרים על הלשון; כמה נעים וטוב לדבר בדרך-ארוץ אל ההורים והמורים; כמה נפלא לגמל חסד עם

אחת שאלתי

כן, מדוע? היא אסור להתבונן בפעולות הכבוי המענינות?!

לפנינו מכתב שנשלח אל הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, מאת בחורים בני תורה מהעיר מודיעין עילית.

נשאלת, אפוא, השאלה: האם מתר לצפות במטוסי הכבוי בשבת?

בשבת קודש פרשת חיי שרה תשע"ז, בעת שהתחולל בארצנו הקדושה גל ההצתות שגרמו לשרפות, פרצה שרפה גדולה ביער הסמוך למודיעין עילית, ולמקום הזעקו מטוסי כבוי.

תשובה: השיב הגר"י זילברשטיין שליט"א: כבוי השרפות בודאי מתר בשבת, משום פקוח נפש, כך שמטוסי הכבוי אינם טסים עתה בעברה אלא בהתר, ואם כן יש מקום להתיר לצפות בהם, כפי שמוכא בהלכה (בטור ושו"ע או"ח סי' ש"א): "מתר לראות בשבת כל דבר שמתענגים בו", כשאין בו שום סרך של אסור! הרי לנו שאין אסור להסתכל בשבת בדבר שגורם ענג והתפעלות לאדם.

המטוסים המשכללים עשו פעולות בשמים, נסקו ונחתו, עלו וירדו, והמטירו חמרי כבוי על השרפה. המבחר והמדהים שבכל המטוסים, היה מטוס ה"סופרטנגר", שמתמחה בכבוי שרפות. צורת פעילותו מענינת ביותר, והוא עורך סקרנות וענין רב בקרב תושבי המקום.

אולם, כשהצעתי את השאלה לפני גיסי, מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א, נענה ואמר: אם מתר או אסור לצפות במטוסים (מצד דיני שבת), עדין יש לדון, אבל מה שברור הוא – שיש בכך משום בטול תורה! ובפרט בשבת שלא נתנה אלא לעסוק בה בדברי תורה, וחבל לבזבז את הזמן היקר בצפייה במטוסים!

היו פאלו שיצאו למרפסות ועלו על הגגות, כדי לחזות במחזה הטיס המפעים. אלא, שאחרים טענו כנגד הצופים במטוסים - וכי זהו כבודה של השבת? איך יעלה על הדעת לעמוד ולהתבונן ב"מטס" ביום שבת קודש? הרי הצפייה במטוסים מקהה את הרגש כלפי קדשת השבת!

לסיכום: אין לצפות בשבת קודש במטוסי הכבוי המכבים שרפות, משום בטול תורה.

השיבו הצופים לעמתם: המטוסים אינם טסים באסור, אלא בהתר גמור, כי מדבר בפקוח נפש אמתי, ואדרבה, הם מקימים בכבוי הדלקות מצות הצלת נפשות, ואם

לע"נ ניסים בן יצחק ז"ל

לע"נ אשר (פליקס) בן סול ז"ל

לע"נ אהובה בת חיה חיריה ע"ה

